

Gotrabhu

Kalama tri ân đh Nguyễn Thị Ngọc Ánh ghi chép.

[02/06/2026 - 10:50 - anhlibrary]

Thưa đại chúng, ở trong Kinh Phật mình, ở trong Kinh Phật nói rõ luôn đó là Tam Tạng Pali có một cái chữ rất là đặc biệt. Đặc biệt lắm luôn. Đặc biệt lắm luôn. Và trong bài giảng sáng nay trên đường từ dưới phòng lên đây nè, tôi chợt nhớ đến cái chữ đó và chợt nhớ đến cái lễ thọ đại giới sáng nay ở chùa mình. Cho nên tôi quyết định nói chuyện về cái chữ đó cho bà con nghe. Bà con nghe đó là nguyên một bài pháp thoại mà chỉ có nói một chữ bà con thấy làm lạ. Cái chữ đó là chữ gì? Đó là chữ Gotrabhū. Ở đây ai học A Tỳ Đàm thì biết cái chữ đó, chữ Gotrabhū.

- Chữ Gotra nó có cùng một gốc chữ gotta. Chữ gotta nó có nghĩa là dòng dõi. Dòng dõi hay là gia tộc.

- Bhū ở đây nó có nghĩa là vượt qua. Vượt qua.

Cái chữ Gotrabhū này tại sao tôi nói nó là đặc biệt? Bà con ngồi ở xa dưới kia có nghe không? Ok. Cái bài giảng này tôi nghĩ rằng cái chữ đó rất là đặc biệt. Gotrabhū có nghĩa là cái người mà từ bỏ cái thân phận cũ, từ bỏ cái nguồn gốc cũ của mình để vươn lên một cái tâm cao mới thì cái người đó được gọi là Gotrabhū. Trong Kinh nói đa phần, đa phần là phần lớn chúng sinh là sống hưởng dục, tức là cả đời và cả ngày, cả ngày và cả đời chỉ biết lấy mắt để tìm cái này, cái kia để nhìn, tìm cái này, cái kia để mà nghe, ngửi, nếm, đụng từng ngày, từng giờ, từng tháng, từng năm sống chìm sâu ở trong cái thế giới vật chất. Và nếu mà nói pháp thì mình cũng phải nói thiệt, đừng có buồn. Bởi vì trong đó có chúng tôi nữa. Thì trong kinh nói đó, cái khoảng, cái sự khác biệt giữa con người và loài thú nếu mà con người không có tu tập, không có học giáo pháp, không học hỏi giáo pháp, không có tu tập thì cái khoảng cách giữa một cái người như vậy với con thú là gần như bằng không. Gần như bằng không. Có nghĩa là mình thấy con chim, con chuột, con chó, con lợn thì nó chỉ biết là đói ăn, khát uống. Rồi thứ ba đó là chỉ biết là đực cái, trống mái. Và cái thứ tư nữa là gì? Tức là phản vệ. Có nghĩa là nó đứng trước cái nguy hiểm, đứng trước sự đe dọa thì nó có phản ứng để tự vệ hoặc là phản kháng.

Như vậy tổng cộng là cái đời sống căn bản của chúng sinh, đặc biệt là cõi dục thì chỉ có bốn thôi. Bốn cái sinh hoạt chính đó là đói ăn, khát uống, giao phối và phản vệ. Chỉ có bốn cái đó. Và nếu mà mình không có học Phật pháp, nếu mà mình không có thực tập Phật pháp, học hỏi và thực tập thì cái điểm khác biệt giữa người với thú không có là bao nhiêu hết. Không có là bao nhiêu hết, nhớ.

Sáng nay trong bài giảng này tôi đặc biệt nói đến chữ Gotrabhū có nghĩa là sao? Có nghĩa là khi mình biết Phật pháp rồi thường xuyên, thường xuyên nhớ nghĩ đến những điều sau đây để chuyển đổi thân phận. Chuyển đổi thân phận, tự đưa mình lên một cái tâm cao mới, tự đưa mình lên một cái tâm cao mới, không có tiếp tục, không có tiếp tục chìm sâu ở trong cái thế giới xưa giờ nữa.

Và cái việc mà nâng mình lên một tâm cao mới đó, đó, nó có cái ý nghĩa là không có tiếp tục chịu khổ như xưa giờ nữa, không có tiếp tục sống trong bóng tối nữa, không có tiếp tục sống ở một cái chỗ thấp kém nữa. Nâng mình lên không phải để cho mình ngon lành, không phải, mà nâng mình lên để mà mình có một cái đời sống tốt hơn và từ đó có một cái khả năng nhận thức tốt hơn và cuối cùng là có một cái điểm đến tốt hơn.

Chúng ta phải ghi nhận chỗ đó nha. Cái đó rất là quan trọng. Chữ Gotrabhū ở trong mấy cái bản dịch xưa như là chuyển tộc. Chuyển tộc có nghĩa là lia bỏ cái gia tộc cũ, lia bỏ cái thân phận cũ, để trở thành một người mới.

1/ Trường hợp một là gì? Là cái người xưa giờ hưởng dục một ngày nào đó đắc thiên, đắc sơ thiên thì ngay cái thời điểm mà từ thân phận của một người hưởng dục mà bây giờ lia bỏ được niềm đam mê trong vật chất để sống an lạc với thiên định ý thì cái giai đoạn đó là giai đoạn Gotrabhū một nhớ ha.

2/ Trường hợp hai là một phạm phu mà trong giây phút chứng đạo thì từ bỏ cái thân phận phạm phu, kể từ bây giờ về sau mình không còn làm phạm phu nữa. Thì cái bài giảng này nè đối với đa phần bà con nó rất là khô nhưng mà không phải vì khô mà mình không có nói, bà con ở đây bà con phải đồng ý với tôi mấy chuyện sau đây. Đời sống của chúng ta không thể dậm chân một chỗ,

không thể, không thể, cái khả năng tài chánh của mình năm nay nó phải tốt hơn năm ngoái và năm sau nó phải tốt hơn năm nay. Đó, là cái suy nghĩ của mấy người mà đang đi kiếm tiền.

Còn mà sức khỏe cũng vậy. Sức khỏe của mình nó cũng phải làm sao mà từ một cái người bệnh thành một người khỏe phải không? Dĩ nhiên theo thời gian thì càng lúc chúng ta càng lớn tuổi thì mình yếu, cái là cái chuyện của tuổi tác mình không có nói, nhưng sức khỏe, tiền bạc, quan hệ xã hội, tình cảm gia đình, vân vân và vân vân. Rồi đặc biệt cuối cùng là cái đời sống tinh thần gồm có đạo tâm, trí tuệ, chánh niệm. Tất cả những cái đó phải theo thời gian, phải theo năm tháng mà được nâng cấp.

Bài giảng sáng nay tại chùa này nè, tôi muốn nói cái gì? Làm ơn thỉnh thoảng hoặc thường xuyên nhìn lại mình xem coi cái nấc thang tiếp theo để đi lên cao hơn nữa là cái gì. Mình cần phải nhìn lại cái việc bố thí, giữ giới, học đạo, chánh niệm và trí tuệ, niềm tin phải xem lại, phải xem lại bởi vì chúng ta không thể nào đứng yên một chỗ, mà bởi vì trong kinh nói khi mà đứng yên thì nó sẽ bị chìm xuống. Cứ đứng yên là nó phải chìm xuống. Ở đây ai mà có nhìn một cái chiếc lá hoặc một cọng rác trên dòng nước có để ý cái đó không ta? Một là nó trôi tới, hai là nó đi ngược. Chứ còn cái thứ mà nó đứng yên chừng ba nốt nhạc là nó chìm xuống ngay. Nhớ. Cho nên nói đứng yên chứ thật ra không có, chỉ có chìm chứ không có đứng. Chỉ có chìm. Và tuổi đời chúng ta ngày một lớn, sức khỏe ngày một kém. Thì cái chuyện bắt buộc chúng ta phải nhớ đó là tuổi già đang sập sập, đang sập sập, lừng lừng tiến tới.

Cái chết cũng vậy, sống làm sao mà để cho bệnh hoạn, tuổi già và cái chết nó đổ đến mình không có sợ hãi. Cái đó rất là quan trọng. Bà con có đi chùa bao nhiêu năm, cúng dường bao nhiêu năm, phục vụ bao nhiêu năm. Đối với tôi chuyện đó, tôi không có ý kiến. Tôi chỉ quan tâm một chuyện thôi. Làm Phật tử kiểu gì mà mai này đứng trước những sự cố, những bất trắc mình có khả năng bình tâm thì đây chính là tu đúng. Còn bố thí cho nhiều, nghe pháp cho nhiều nhưng mà khi gặp sự cố, gặp bất trắc mà lòng không có an, như vậy là tu chưa có tới. Nếu có người hỏi tôi tu đúng, sống đúng như thế nào gọi là tu đúng, sống đúng thì tôi trả lời rằng anh tu kiểu gì, anh sống kiểu gì mà khi anh gặp cái già, cái bệnh, cái chết mà anh vẫn an lạc, anh vẫn vững lòng, vững bước, anh đi về phía trước thì cái đó là tu đúng. Còn anh bố thí, anh giữ giới, anh học đạo kiểu gì mà khi đứng trước những cái sự cố bất trắc mà cái lòng nó không được yên, nghĩa là anh đã tu sai.

Nghe cái này quan trọng nè. Nghe cái này quan trọng nè. Chuyện đời nó có đáng sợ hay không là ở cái cách xử lý trần cảnh của mình. Có hiểu câu này không ta? Hiểu hả?

Thí dụ, thí dụ như nếu bây giờ mà ở trong cái pháp hội này không có thuyết pháp, chùa Tứ Phương Tăng hôm nay không có một cái lễ lạc, ý nghĩa gì hết, bà con tự nhiên nổi hứng đi xe ngang, đồ xe nguyên một đám vô ngời trong ngóc ở đây cũng là ngời ở đây, nhưng mà khi mình nghĩ rằng mình đang ngời vô ích, vô nghĩa, vô bổ, vô dụng thì tự nhiên cái nhiệt độ này mình chịu không có nổi. Nhưng nếu cũng ngời ở đây, cũng tư thế ngời xếp bằng này, cũng cái nhiệt độ này, cũng cái màu nắng này, cũng chút đỉnh gió này, nhưng mà mình có tâm niệm rằng mình đang nghe pháp, mình đang kiếm cái gì đó bỏ túi để mang về. Thì khi mình nghĩ như vậy thì cái chuyện mà mình ngời ở đây nó sẽ dễ dàng hơn. Có hiểu không? Tức là cũng cái chuyện đó thôi, nhưng do mình chế tác, mình chế tác trần cảnh thì nó sẽ dễ sống hay là nó khó sống hơn. Cho nên tôi nhắc lại lần nữa, cái già, cái bệnh, cái chết, những cái bất trắc thật ra đó, nó không có dễ sợ như mình nghĩ. Tôi nói các vị có lẽ không tin nhưng mà tôi nay về suy nghĩ kỹ lại coi. Người ta nói thế này, cái chết không đáng sợ nhưng mà cái sợ chết mới đáng sợ. Cái này đúng hay sai? Bởi vì cái chết nó chỉ mất mấy phút là chết? 5 phút không thở là chết. Nhưng mà cái sự sợ chết thì nó kéo dài tới mấy chục năm lận. Chứ cái chết thật ra nó đơn giản vô cùng, vô cùng đơn giản. Cái chết đơn giản lắm nhưng mà cái vấn đề đó ở chỗ là lòng sợ chết. Nhớ nha. Cho nên Mỹ nó có một câu thế này. Chuyện đời làm cho ta buồn hay vui chỉ có 10% thôi. Mà 90% là do cái thái độ tâm lý của mình. Nghe kịp không? Cũng cái cô này mà hồi mà tôi thương cổ, tôi gặp cổ tôi vui biết bao nhiêu mà kể từ cái ngày mà tôi ghét cổ rồi đó, tôi vừa xuống xe mà tôi thấy cái lưng của bà là tôi đã sôi máu rồi.

Cho nên tôi có một cái kinh nghiệm ở bên Thụy Sĩ, tôi sống bên Thụy Sĩ nó lạnh lắm. Tôi dặn Phật tử, Phật tử bên mấy cái xứ khác mà qua, bên Việt Nam mà qua Thụy Sĩ tôi nói mỗi lần mà trời lạnh mà thiếu áo cứ kiếm người gây lộn nó ấm à, vừa nhìn mặt nó tự nhiên nó nóng, nó nổi nóng lên. Nhớ tôi có chỉ họ mấy cái kinh nghiệm đó.

Kinh nghiệm hai là khi mà nhà cháy mà cứu hỏa nó tới không kịp thì chộc cho mấy cái bà mà chửi lộn, bả chửi cho nó tắt bếp tự nhiên cái nhà nó tắt. Có nghĩa là cũng hoàn cảnh đó nhưng mà tùy thuộc vào cách xử lý của mình. Tùy thuộc vào cách xử lý của mình, các vị biết không có nhiều người họ sợ cô đơn khi họ gặp đám đông họ mừng lắm.

Một lát nữa lễ tan bà con về hết thì cái kẻ nào mà sợ cô đơn nó buồn lắm. Nhưng cái kẻ nào mà thích một mình nó thấy khách tới nó sợ dữ lắm. Các vị có tin chuyện đó không? Các vị thấy tôi ra tôi trước đám đông tôi hơi hài hài, tôi cười cười các vị tưởng tôi mê các vị, còn khuya. Tôi không phải là người viễn ly độc cư, không phải là người thanh tịnh. NO, không phải nhưng mà phải nói tôi rất là ngại cái chuyện mà phải thù tạc, phải đối đáp, phải giả lã, phải thảo mai, phải đả bôi một cách không cần thiết. Các vị có biết tôi ở Thụy Sĩ hoặc là tôi về Mỹ, khách tới nhà tôi, trước khi họ đi đó ai cũng ngạc nhiên là tại sao tôi quá nhiệt tình. Cô coi kỹ có chừng có quên đồ, đừng có quên, đừng có quên.

Người tưởng tôi thương, không? Tôi sợ họ quay trở lại. Sợ vô cùng. Xe lăn bánh rồi mà lòng chưa có yên đứng nhìn theo. Có chắc là nó đi chưa? Sợ lắm. Cái người mà thích ở một mình gặp đám đông họ khổ lắm. Do mình, do cái cách mình chế tác trần cảnh, do mình đánh giá, mình nhận xét về cái trần cảnh thì cái đó nó ra thế nào. Có người họ sợ cô đơn thì ở một mình họ vẫn phải mở tivi suốt ngày.

Có người họ nói với tôi thế này, họ nói cho tôi vui thôi. Sự có biết con ở nhà con mở băng của Sư nghe suốt, nhưng mà tôi biết, một mình nó sợ ma, một mình nó sợ buồn, một mình nó sợ vắng. Có nghĩa là sao? Tôi muốn nói cái này. Khi mà chúng ta có một cái nhận thức thích ghét một cái gì đó thì tự nhiên chúng ta sẽ có những cái phản ứng tâm lý tương ứng với cái thích cái ghét đó. Nói vậy có hiểu không? Như vậy thì cuộc đời này nó đắng hay là ngọt, sướng hay là khổ nó hoàn toàn do cái đánh giá của mình chứ tự thân nó không có đắng. Tự thân nó không có ngọt, tự cuộc đời nó không có vui, không có buồn mà vui, buồn, đắng, ngọt hoàn toàn là do mình.

Kể từ hôm nay chúng ta phải nhớ bài học này. Con chỉ vui với cái gì mà làm cho con được tiến bộ. Nghe kịp không? Có người hỏi Ngài A Nan, cái gì đáng nghe, đáng nhìn nhất? Ngài A Nan nói cái gì mà mỗi lần con nghe, con nhìn mà con tiến gần tới cái cứu cánh giải thoát thì cái đó là cái đáng nghe, đáng nhìn nhất, chứ không phải là thiên đường, không phải là Bồng Lai, không phải là hoa cỏ, không phải là trăng thanh, gió mát, không, Ngài A Nan, Ngài nói cái gì mà con nghe, con nhìn mà tâm con càng lúc càng được giải thoát thì cái đó đáng nghe, đáng nhìn, cho dầu đó là một cái đồng rác, một cái chiếc lá vàng, một giọt nước hay là một ngọn nến đang leo lét, bất kể cái gì, miễn là con nhìn nó mà cái lòng của con nó tháo gỡ, nó tháo cởi, an lạc, nhẹ nhõm, buông bỏ thì cái đó là cái an lạc. Nhớ ha.

Tôi quay trở lại cái chữ mà sáng nay tôi nói đó là chữ Gotrabhū. Có nghĩa là kể từ hôm nay sau cái bài giảng này, tôi mong bà con nhớ về mấy chuyện thôi.

1/ Chuyện thứ nhất, cuộc đời nó ra sao? Tùy thuộc vào cái thái độ tâm lý, khả năng phản ứng và chế tác của mình. Mình nhìn nó làm sao mà mình được an lạc, mình nhìn nó làm sao mà mình tăng được cái khả năng buông bỏ, thanh thản, thoải mái, nhẹ nhàng, tự tại thì đó là đúng. Cũng chuyện đời đó thôi nhưng mà mình cảm nhận nó như thế nào mà để càng lúc nó càng nặng nề hơn.

Thí dụ như có người hỏi tôi vậy chứ mình tu mình có được yêu không? Có người hỏi tôi như vậy, họ hỏi như vậy thì tôi có nói thế này, còn phàm thì cũng còn chứ, nhưng mà người tu với người đời nó khác nhau chỗ này. Người đời họ yêu họ sợ đồ vỡ còn người tu sợ đồ bể. Có nghĩa là chuyện đời nó ra sao không thành vấn đề do mình thôi. Do mình thôi. Bây giờ họ mới thấy do mình thôi.

Cái chữ Gotrabhū có nghĩa là sao? Kể từ hôm nay chúng ta phải thấy rằng cũng trên cái nền tảng của cuộc đời này nè mà tùy vào nhận thức của mình mà mình đi lên hay là đi xuống, đi ra hay là đi vào. Chữ Gotrabhū có nghĩa là thay đổi thân phận, không có tiếp tục đứng yên cái chỗ cũ, không có tiếp tục làm gà què ăn quần cối xay, không có tiếp tục làm con kiến bò quanh miệng chén.

Kính nói, giống như con chó mà nó bị cột vào một cái gốc cây nào đó thì nó có sủa, nó có cắn, nó có quào thì nó cũng vẫn quanh cái chỗ mà nó bị cột. Một người không có tu học thì có làm cái gì? Có vui chơi hưởng thụ cách mấy, thậm chí có vô chùa tụng kinh, nghe pháp nhưng nếu không có chuyển hóa tâm thức, không có tự nâng cấp mình, thì mình cũng quẩn quanh cái con người cũ của

mình. Cho nên chữ Gotrabhū nó có nghĩa là thay đổi cái thân phận lia bỏ cái nền gốc cũ để tự nâng cấp mình lên. Và ở đây chúng ta có ba chữ Gotrabhū.

1/ Chữ một là từ một cái người hưởng thụ vật chất bây giờ chúng đấng thiên định đó là Gotrabhū một.

2/ Cái Gotrabhū nghĩa hai từ phạm phu, từ phạm phu mà đấng chứng Thánh quả thì giai đoạn đó được gọi là gọi là giai đoạn chuyển tộc tức là thay đổi thân phận.

3/ Trường hợp ba đó chính là nội dung của buổi lễ sáng nay. Một người cư sĩ quyết định đi xuất gia, một vị sa di, một vị giới tử quyết định thọ đại giới, bước vào cái gia đình của Tăng Bảo thì kể từ giây phút đó vị đó cũng người gọi là Gotrabhū.

Hôm nay trong hội chúng này, bên phải chúng tôi có một vị đang là Gotrabhū. Tức là một lát nữa sau cái bài giảng này thì vị đó trở thành một vị Tỷ kheo và có một chuyện cũng phải...chuyện này nó hơi riêng tư. Lẽ ra mình cũng không nên nói rộng rãi nhưng mà mình nói lén với nhau thì được. Đó là mình có một thằng bé nó hỏi bố vậy chứ tại sao mà đám cưới là ngày vui mà tại sao người ta phải coi ngày, thì ông bố nói bởi vì sau khi cưới rồi nó không còn vui nữa, cho nên mình phải tập trung mình coi cái ngày đó, xong kịp chưa? đó là một chuyện.

Nhưng mà chuyện này là chuyện đúng nè, ngày xưa tôi thọ giới sa di, tôi nhỏ xíu à 11 tuổi, Hòa thượng bốn sư truyền giới xong Phật tử lên cúng dường. Biết Hòa thượng bốn sư nói sao không? Ngay lúc này mới tu nó còn sạch, nó chưa có bị trầy xước, lấm lem. Cúng bây giờ phước nhiều. Tại vì đó là hòa thượng nói nửa đùa, nửa thật.

Nhưng mà trong Tăng đoàn mình có biết một chuyện nữa là Tỷ kheo thì sau khi biết mình lấm nhơ một cái giới nào, thì tự sám hối ngay thì nó lập tức nó OK như cũ, chứ không phải là đợi, không phải là nhằm ngay cái lúc mới tu mới trong sạch nhưng mà mình phải nhìn nhận là cái lúc mới tu nó có cái điểm thế này, lòng phải nói là tinh khôi, đạo Tâm mãnh liệt. Chẳng hạn như ông Sư sắp sửa thọ đại giới nè, cúng ông phước nhiều là bởi vì bữa nay là ông thành ra một người mới, ông tự ông nâng cấp thành một con người mới, thân phận mới không còn người cũ. Và nếu các vị biết chút ít về cái đại giới là cái gì, biết rõ cái giới phạm Tỷ kheo là gì? thì nó thiêng liêng lắm. Bởi vì nói như thế này các vị có thể hình dung nè. Tôi đang nói Nam Tông thôi nha. Tôi không hề nói cái hệ phái khác. Theo luật của Nam Tông thì một vị Tỷ kheo bây giờ nếu mà truy nguyên nguồn gốc sẽ chạm đến Đức Phật.

Các vị có tin chuyện đó không? có ai hiểu cái đó không ta? Thầy của sư này là ông Sư A. Thầy của ông sư A là ông Sư B. Thầy của ông sư B là sư C, F, G, L, M, N, O, P, Q, R, S, Y. Thì cứ phăng lên từ từ thì sẽ tới Đức Phật. Cái giới phạm Tỷ kheo nó đặc biệt chỗ đó. Đặc biệt ở cái chỗ là nếu mà mình cứ truy hoài, truy hoài vì bên Nam truyền không có cái vụ mà tự ý đắp y.

Việt Nam mình thì nếu mà bỏ Phật giáo Nam Truyền ra thì có nhiều cái cá nhân buồn buồn cái đắp cái y lên tạo ra một cái hiện tượng truyền thông cái là nó um sùm, thí dụ như vậy, chứ còn bên Nam truyền thì không có cái vụ mà tự phát, tức là giới phạm của mình phải được trao truyền theo cái dòng chảy gọi là mạng mạch Tông môn, mạng mạch là cái dòng chảy, cái sinh mệnh, cái dòng chảy sinh mệnh từ đời Đức Phật Ngài truyền từ từ...chẳng hạn như trong kinh nói, trong các vị đại đệ tử Đức Phật có một vị là Ngài Anuruddha là đệ nhất gì ta? Thiên nhân. Rồi Ngài Xá Lợi Phất khi mà tịch cũng để lại vô số đệ tử. Ngài Mục Kiền Liên, Ngài A Nan, Ngài Ca Diếp đều để lại vô số đệ tử. Ngài Ca Chiên Diên, Ngài Pindola rất nhiều đệ tử. Nhưng mà đặc biệt là đệ tử của Ngài Anuruddha đó, Ngài tịch xong đệ tử Ngài lại truyền tiếp một đời nữa truyền, truyền, đến cái đời thứ năm là Ngài Mahinda.

Mà Ngài Mahinda là ai ta? Con của A Dục mà Ngài trong đời Ngài làm chuyện gì ta? đem đạo từ Ấn qua Sri Lanka. Và các vị có biết rằng nếu không có Ngài Mahinda thì hôm nay không có mình? Các vị có biết không? Bởi vì đạo Phật mất gốc ở Ấn Độ thì lúc đó toàn bộ cái tinh hoa cội rễ, cốt tủy của đạo Phật đều dồn hết bên Tích Lan. Rồi từ bên Tích Lan họ mới đem nhân giống qua các cái xứ. Và có rất nhiều lần Phật giáo Bon, Phật giáo Thái, Phật giáo Miến Điện phải cho người, cho thỉnh Tăng, thỉnh mấy ông Sư từ bên Thái, từ bên Miến đi thuyền qua bên Tích Lan để tái thọ đại giới. Giống như Campuchia mà sau cái thời tuyệt chủng Pol Pot là chư Tăng Việt Nam phải đi qua truyền lại đại giới cho chư Tăng Campuchia năm 1978. Ai biết chuyện đó không? biết hả? Bên Nam Truyền nó khó chỗ đó, nó khó chỗ đó. Có nghĩa là cái giới phạm, giới đàn của vị Tỷ kheo phải được

tương tục tiếp nối không gián đoạn, không thể bị xen kẽ được. Cho nên đệ tử Ngài Anuruddha mà đời cái thế hệ thứ năm thì chính là ngày Mahinda. Và từ đó là hôm nay rất là nhiều, nhiều và rất nhiều Tỳ kheo trên thế giới cũng đã đi ra từ cái dòng của ngài Anuruddha. Chưa kể... cái nào sử ghi thì mình biết. Còn những cái dòng đệ tử của Ngài Xá Lợi Phất, Ngài Mục Kiền Liên thì trong sử không có ghi, nhưng mà mình chỉ xác nhận được Ngài Mahinda là đệ tử đời thứ năm, tức là lúc đó Đức Phật đã tịch được khoảng khoảng tầm tầm ba trên dưới 300 năm nha.

Rồi thì hôm nay tôi muốn nói đến chữ Gotrabhū có nghĩa là sao? Một vị Sa di hôm nay là một Gotrabhū, tức là chuyển đổi cái thân phận cũ, nâng lên thành cái giới phẩm mới đấy.

Và chính thức bước vào cái ngôi nhà Tăng bảo gọi là vị trưởng tử của Như Lai. Mặc áo Như Lai, ngôi nhà Như Lai, thượng hành Phật sự mà hạ hóa chúng sinh. Ở trên là làm cái việc mà Phật đã làm mà ở dưới là tế độ chúng sinh. Thì chùa Tứ Phương Tăng của mình đó là một ngôi chùa rất là đặc biệt. Tôi công tâm, khách quan, trung thực mà nói không hề vì tình riêng.

Chùa này là chùa quê mà quê sệ có nghĩa là nó xa Sài Gòn, cũng nằm ở trong dạng chùa nghèo, hơi bị nghèo nhưng mà chư Tăng trẻ mà xuất thân từ đây đó là đi học ở Miền Điện rất là nhiều và có những thành tựu phải nói là theo tôi là hàng đầu của Nam Tông Việt Nam, hàng đầu thí dụ như Huế, Sài Gòn hoặc là Vĩnh Long thì đều là có những cơ sở đào tạo, nhưng mà không biết vì sao mà cứ từ ở đây ra thì lại là...bởi vì mít nó ra cái nụ thì nhiều nhưng mà đậu trái thì ít. Mà ở đây thì cái cây mít Bình Phước này nè, cái nụ không nhiều mà nó ra nhiều nó đậu hết nhiều. Mình phải tin rằng địa linh nhân kiệt, mình phải tin chuyện đó. Phải tin chuyện đó, lạ lắm. Cho nên cái chùa Bình Phước đáng để mà chúng ta quan tâm, rất là đáng quan tâm, và một lực lượng tăng trẻ đây đều là những vị có tâm huyết.

Tôi bước vào, cái chuyện đầu tiên là tôi để ý điểm đầu tiên là mình nhìn cái cách mà phối trí nhẹ, phối trí cái ngoại cảnh, tiền viện, hậu viện rất là có tâm tư và từng vị Tăng trẻ ở đây phải nói là rất đáng được khích lệ và các vị Sư trẻ xuất thân từ đây đều có những thành tựu lớn khi mà đi du học sang các xứ Phật giáo thì tôi cho rằng cái chùa này là chùa đào tạo các Gotrabhū tức là những người mà chuyển đổi thân phận.

Bà con nào mà có con em mà muốn cho đi xuất gia thì tôi nghĩ không ở đâu bằng ở đây. Chẳng hạn như chùa này Sư cả, Sư trụ trì chùa này có cái điểm đặc biệt là một câu nói rất là dễ hiểu lắm, nhưng mà rất là thân thương. Trụ trì là cha của mấy ông Sư trong chùa nhưng mà Sư lại có một bàn tay của người mẹ.

Sư Tuệ Dũng rất là mát tay, rất là mát tay, nuôi con là không có bị ban cua, ban bạch, không bị sảy mẫn ngứa, rất là đặc biệt, Sư cả ở đây rất là đặc biệt. Cho nên nếu mà muốn gửi gắm con cái đi học thì là ở đây.

Và tôi quay lại nội dung của bài giảng trưa nay là cái gì? Đó là không riêng gì cái vị sắp thọ đại giới mà bản thân các vị cũng có thể, không phải có thể mà bắt buộc phải tự chuyển đổi thân phận của mình trong từng giờ từng phút.

Chuyển đổi là sao? Tự nâng cấp mình bằng niềm tin, trí tuệ, chánh niệm, tinh tấn. Nói chung là Tín, Tấn, Niệm, Định, Tuệ. Năm cái này là thường thì mình đi vô chùa mình nghe nhưc đầu lắm. Mình nghe năm cái này là năm cái của hành giả, năm cái của người cầu giác ngộ mà tu loai nhoi như mình thì chắc còn lâu mới đụng tới cái này. Không. Nghe kỹ, cái này quan trọng lắm. Tự nâng cấp mình bằng năm cái này là sao? Niềm tin. Niềm tin mà Đức Phật Ngài đề nghị đó hơi bị khó. Niềm tin nó phải đi kèm với trí tuệ thì cái đó mới gọi là Chánh tín. Niềm tin mà không có trí tuệ là cuồng tín, là mê tín, là tà tín. Cho nên nhớ nè, Thánh nhân khác phàm nhân chỗ này, Thánh nhân hiểu rất rõ điều mình tin, cho nên tin chết bỏ cái điều mình hiểu.

Còn phàm phu không hiểu lắm cái điều mình tin, cho nên không tin lắm cái điều mình hiểu. Miệng nói đời là vô ngã, vô thường mà đũa nào nó lấy mình một cắc là mình chém cho nó chết cả họ, là tại vì mình không hiểu lắm cái điều mình tin cho nên mình không tin lắm cái điều mình hiểu. Mình phải có cái gan ngay trong lúc đi chùa mà biết nó hấp hối bị đột quy lúc vẫn không sợ hãi, chỉ cần ông sư hoặc là bạn đạo tới nói một câu thôi. Đến đây bàn tay trắng ra đi trắng tay, không có gì tiếc nuôi. Mình có ra đi ngay đây không kịp về nhà thì trái đất vẫn quay và mọi người vẫn tiếp tục sống, sinh hoạt như cũ. Đừng có coi mình là quan trọng. Hãy nhớ không mợ thì chợ cũng đông. Nghe kịp

không? Phải nhớ cái đó để bất cứ tình huống nào biết mình không có sống được, mình vẫn không có run, không có sợ.

Và phải nhớ rằng chết nó không phải là kết thúc mà nó là bắt đầu. Có nhiều người cứ họ sợ chết vì họ nghĩ chết là kết thúc. Không phải, chết là một cái cuộc bắt đầu. Thì bằng những tâm niệm đó, thì cái niềm tin nơi Phật nó mới mạnh. Còn đảng này vô chùa lo cúng dường, lo phục vụ, lo nhét tiền vô trong thùng phước đèn, lo cúng hương đăng, hoa trái, lo chùi cầu, rửa chén mà không học giáo lý, không thực tập chánh niệm, không có được cái Chánh tín thì đi chùa 100 năm cũng chẳng có đi về đâu hết. Nhớ, mình phải hiểu rõ cái gì mình tin. Tại sao tôi tới chùa, tại sao? why? tại sao tôi tới chùa và liếc vô tủ kinh? Liếc nhìn cái tủ kinh phải tự hỏi lòng mình trong đó có cái gì? mà tại sao tôi đi chùa mấy chục năm mà tôi không được nghe. Có hiểu này không ta? Làm Phật tử phải có cái dấu hỏi trên đây nè (trên đầu), treo cái dấu hỏi trên đây nè. Quý vị thấy có mấy con sơn dương mà cái đầu nó có cái dấu móc đó, là do nó hồi còn sống nó không biết đặt dấu hỏi cho nên nó chết rồi nó phải làm cái con có dấu móc vậy đó. Phải hỏi tại sao tôi đi chùa? Tại sao tôi phải chào hỏi mấy ông thầy chùa? Tại sao tôi phải nuôi cơm thầy chùa? Tại sao tôi phải lạy Phật? Why? Tại sao? phải tìm hiểu chứ? Đây là cái quan trọng nhất nhìn vào cái tủ kinh mình biết rằng đó là lời dạy của Đức Phật, là dấu vết của Đức Phật để lại mà bây giờ trong đó là cái gì mà mấy chục năm đi chùa mình không có dịp để học, phải biết đặt dấu hỏi chứ. Đây, chuyện đầu tiên là anh phải có niềm tin, mà niềm tin đó nó phải là sự xác tín với cái điều gì anh hiểu. Cho nên niềm tin ở đây phải đi kèm với cái trí tuệ. Nhưng mà tin, chỉ tin không có đủ không? Không.

Tin mà còn phải có nỗ lực tương ứng với niềm tin đó. Và cái niềm tin đó, sự nỗ lực đó ở đây năm cái Tín, Tấn, Niệm, Định, Tuệ rất nhiều người hiểu lầm, rất nhiều và rất nhiều người hiểu lầm.

Tương năm cái này là đầu tiên là mình tu đức tin trước, sai, năm cái này cùng một lúc. Tôi hỏi các vị nha. Khi quý vị nấu canh chua thì có cái bỏ trước bỏ sau. Nhưng mà khi mình ăn canh chua đó, mình múc một cái muỗng canh chua mình húp, trong đó là nó có cùng một lúc tất cả những thứ mình bỏ vô phải không ta? Hả? Hình như vậy. Hình như là mình múc vô là muốn hết luôn. Trong đó nó đậu bắp, tàu hũ, nấm, hải sản, rồi me, rồi ngò gai, ngò om, bất cứ giống gì nó làm cho mà một muỗng, mình mới đưa cái muỗng đó vô thì mới gọi là ăn canh chua.

Mình kể từng thứ, khi bắt mình kể là mình phải kể có trước có sau phải không ta? Me nè, rồi rau mùi nè, rồi đậu bắp, rồi khóm, rồi cà chua. Mình kể thứ lớp. Nhiều người nghe họ tưởng lầm, họ tưởng me là số một, mấy cái kia là số hai, số ba, NO. Kể thì phải kể vậy thôi, chứ còn mà khi mà mình nấu phải dồn vô một nồi và khi ăn là ăn cùng một lúc, có đúng không ta? Cho nên người ta nói, hãy sống như cái bánh pizza. Ở đây có ai biết bánh pizza không? Hộp pizza trên toàn thế giới luôn hình vuông. Bánh pizza luôn hình tròn, mà miếng pizza luôn tam giác. Nhưng mà dầu vuông, tròn, tam giác cũng đều là bánh pizza, nghe kịp không? Kể từ hôm nay ra khỏi chùa nhớ, tôi nguyện trở thành bánh pizza luôn bất biến giữa dòng đời vạn biến. Có lúc tôi vuông, có lúc tôi tròn, có lúc tôi tam giác nhưng tôi luôn luôn là cái bánh pizza.

Nước mình để vô trong cái ly này nè, thì nó có cái hình dạng của cái ly. Bỏ vô cái chai nó có hình dạng cái chai. Mình bỏ vô cái đĩa nó có hình dạng của cái đĩa. Mình bỏ vô cái hộp vuông nó có hình dạng của cái hộp vuông. Nhưng khi đổ nó vô, đổ ra bên ngoài thì nó nước nó trở về hình thức là không hình dạng. Nghe kịp không? Bất biến những dòng đời vạn biến là như vậy. Luôn luôn hòa hợp, dễ thương với mọi người. Nhưng mà cái con đường tu của mình vẫn thẳng đường mà đi, không để người ta tác động. Đừng để chồng mình, vợ mình, cha mình, mẹ mình, anh em mình tác động tiêu cực lên cái đời tu của mình, lên tâm tư, lên khả năng an lạc của mình. Cái đó gọi là khả năng chuyển đổi thân phận. Còn đảng này cứ tiếp tục bị thằng chồng nó bóp cổ, bị con vợ nó đè đầu, nó đè nguyên như vậy. Tiếp tục để cho gia đình tình cảm xã hội, tình cảm đồng nghiệp, để cho sự phụ của mình, bạn tu của mình nó đè nén mình không cho mình phát triển là không được. Mình phải có khả năng vượt thoát. Nghe kịp không? Phải luôn luôn có hai câu hỏi. Phải luôn luôn có hai câu hỏi trong đầu. Khi bắt đầu một công phu tu tập, bắt đầu một hành trình, mình hãy tự hỏi mình câu thứ nhất.

1/ Ta có đúng đường chưa? Có đúng đường chưa?

2/ Và sau đó thỉnh thoảng ta còn đúng đường không?

Có hiểu hai câu này không? bắt đầu một hành trình thì phải hỏi câu đầu tiên là ta có đúng đường không? Nhưng mà khi sau đó rồi, sau cái giây phút mà khởi hành đó, thỉnh thoảng từ cái giây phút đó cho đến cuối cuộc đời, thỉnh thoảng vẫn hỏi là ta còn đúng đường không? luôn luôn và luôn luôn nha. Cái đó rất là quan trọng, quan trọng lắm luôn nha.

Thì cái bài giảng này tôi muốn nói đến một chuyện rất là đơn giản thôi. Hãy luôn luôn hướng tới cái tốt hơn để lia bỏ thân phận cũ. Tôi nói không biết mấy ngàn lần người tu không có nên hướng tới cái tốt nhất mà nên hướng tới cái tốt hơn. Nghe kỳ không ta? Kỳ không? Không nên hướng tới cái tốt nhất. Tại sao vậy? Vì khi anh để cái chữ nhất có nghĩa là có khả năng anh bị dừng lại ở đâu đó khi anh thấy nó là cái tốt nhất.

Thí dụ như tôi rời Sài Gòn, tôi muốn tìm chỗ để tôi nghỉ mát mà tôi nói tôi sẽ tìm cái chỗ tốt nhất để nghỉ mát có thể tôi sẽ dừng chân ở Phan Thiết. Bởi vì Phan Thiết có cái chỗ khách sạn 5 sao có một cái bà nào đó bả ra bả lấy limousin bả rước tôi vô, tôi thấy đã quá, như vậy tụi tôi chết ở Phan Thiết, NO.

Một vị Bồ Tát không có mà dễ bị dụ như vậy. Vị Bồ Tát khi mà Ngài nói rằng ta sẽ tìm chỗ để nghỉ mát thì Ngài không nên nghĩ đến chỗ tốt nhất mà Ngài luôn luôn nghĩ chỗ tốt hơn, cho đến bao giờ Ngài thấy OK thì Ngài mới ngừng. Nghe kịp không? Đó ở đây tôi ví dụ thôi chứ đừng có đi đồn nói ông Sư Giác Nguyên nói bồ tát luôn luôn đi tìm chỗ nghỉ mát là chết luôn. Ai chứ dân Việt Nam dám lắm. Người Việt Nam có cái này nè, nghe một nửa, hiểu 1/4 kể lại gấp đôi. Người ta nói đàn bà Nhật đáng sợ là vì không nói mà làm. Đàn bà Mỹ nói là làm, còn đàn bà Việt Nam nói đường làm nẻo. Cái dân mình nó độc lắm.

Cho nên cái chuyện mà sáng nay tôi muốn nói là gì? Luôn luôn hãy nhớ rằng mục đích của ta hướng tới phải là cái tốt hơn, không phải là cái tốt nhất. Khi mà ta nhắm tới cái tốt nhất, ta dễ bị dụ lắm. Dọc đường mà thấy cái nào hay hay là mình cho nó là nhất. Mà khi nó là nhất thì suốt đời mình không đi xa hơn nữa. Mà nếu không đi xa hơn nữa thì làm sao mà trở thành Gotrabhū được. Không được, phải nhớ luôn luôn hướng tới cái tốt hơn chứ không phải là cái tốt nhất trong thiện pháp nha, trong thiện pháp. Mà ngay cả một người ở ngoài đời mà muốn làm giàu họ cũng không bao giờ thỏa mãn với bất cứ một cái định mức tài sản nào hết. Có đúng không ta? Các vị có biết ông Phạm Nhật Vượng không? Nếu mà trước đây mà ông đưa ra một cái định mức, ông đã ngừng lại lâu lắm rồi nhưng mà ông luôn luôn hướng tới cái tốt hơn, chứ không hướng tới cái tốt nhất. Nhờ vậy ông mới là ông Vượng. Còn mình thì cứ nhiều đó đủ rồi.

Dĩ nhiên ở đây tôi đang nói ví dụ thôi. Về mặt vật chất thì trong kinh khuyên mình nên biết trị túc. Nhưng mà nói theo cái tinh thần của thế gian dù là đời hay đạo đã nói là sự nghiệp thì luôn hướng tới cái tốt hơn. Đừng có dừng lại cái tốt nhất. Và không biết bà con còn nhớ tôi nói hay không. Đó là mình tu đừng mong thành Thánh mà chỉ mong đừng có làm phàm. Có hiểu cái câu đó không?

Khi mình tu mà mình mong chứng Thánh nó nguy hiểm chỗ này nè. Mình chưa biết Thánh vuông, tròn, dài, ngắn ra sao. Khi mình mong chứng Thánh bữa nào mình thấy nó lạ lạ cái mình bèn tưởng đắc rồi, nhưng mà mình tu để không còn là phàm thì chắc ăn hơn. Là vì sao? Vì cái phàm mình quá rành. Cứ nghe tanh tanh là biết phàm, tanh tanh là biết nó còn phàm, nó còn ganh ty, nó còn bủn xỉn, nó còn nhỏ mọn, nó còn toan tính, nó còn thù ghét, nó còn sợ hãi, nó còn giam nhốt, biên kiến, phiến diện là một chiều, nông nổi, thiên cận, hễ ngày nào còn nghe mấy cái tanh tanh này là biết mình còn phàm, mình tu để không còn mấy cái đó nữa, nó dễ hơn là mình tu để thành Thánh khi mình nghĩ mình tu để thành Thánh thì nghe nó sang thiệt nhưng mà mình biết Thánh mặt mũi ra làm sao, thế là thấy cái gì lạ lạ bèn cho đó là Thánh là chết chắc. Cho nên sáng nay tôi nói hai chuyện rất là kỳ.

1/ Một, tôi không khích lệ người ta tu để thành Thánh mà tôi chỉ khuyên người ta tu để không còn phàm. Đó là một.

2/ Cái thứ hai, tôi không có khích lệ bà con hướng đến cái tốt nhất mà tôi chỉ khích lệ bà con hướng tới cái tốt hơn. Hiểu chưa? Thì người nào mà nắm được hai bài học này nè thì mới trở thành một Gotrabhū, có nghĩa là người đủ cái năng lực từ bỏ cái thân phận cũ, nói chứ không phải để đâu quý vị. Tôi mong sau cái bài giảng này những người đang ngồi trước mặt tôi hay những người nghe lại băng giảng này từ xa thì làm ơn nhớ về mấy bài học đó. Chúng ta không thể mãi hoài dậm chân đứng yên một chỗ với sự thỏa mãn bản thân, cái đó bậy vô cùng.

Trong kinh Phật dạy một khúc gỗ muốn trôi xa đó thì có nhiều lý do nhưng mà trong đó có một cái chuyện rất là quan trọng. Một khúc gỗ muốn trôi xa, một trong những cái điều kiện cần có đó là gì ta? Không có bị mắc cạn. Nó bị vướng vào đâu đó nó đi không được. Chúng ta bị vướng vào cái chỗ nào đó chúng ta đi không được. Chúng ta phải trơn tuột thông thoáng nha. Mà không có ai ở trong hội chúng này có quyền cho rằng mình có thể vậy được rồi. Cái đó không được. Chúng ta ngày nào chưa chứng Thánh, chưa chứng La Hán thì cái đoạn đường trước mặt của chúng ta luôn luôn là đi tới, đi lên và đi ra. Nhớ, cái giải thoát không phải đợi đến lúc đắc Thánh mới là giải thoát, mà cái giải thoát nó nằm ngay trên con đường. Những cái tay phượt thủ, những tay mà du lịch đường xa hàng đầu của thế giới đều đồng ý với nhau câu này. Cái thú vị của một chuyến đi không phải nằm ở đích đến mà nó nằm rải rác suốt hành trình. Cái câu này đúng hay sai ta? Ở đây có ai đi du lịch chắc hiểu câu này tôi nói, một chuyến đi thành công là nó phải vui trên cả cái đoạn đường đó, chứ còn nếu mà trên chuyến đi nó cứ trục trặc, trục trặc, tới nơi đâu đó là thiên đường nó cũng nản, nản lắm, mà có nhiều cái chuyến đi trong đời tôi đó, nó vui trên đường đi nhiều hơn là vui khi tôi tới nữa, bởi vì khi tới rồi không có gì hết. Nhà thơ Tô Đông Pha của Trung Quốc đời Tống có một câu mà tôi rất là thích:

Lô sơn yên tảo Triết Giang triêu,

Vị đảo bình sinh hận bất tiêu.

Đảo đắc hoàn lai vô biệt sự,

Lô sơn yên tảo Triết Giang triêu.

(Dịch)

Mù tảo Lô sơn sóng Triết giang.

Khi chưa đi đến hận muôn ngàn.

Đến rồi trở lại không gì cả.

Mù tảo Lô sơn sóng Triết giang.

Cái núi Lô sơn ở xa nhìn nó đẹp thiệt nhưng mà lên tới nơi rồi thì cũng là cái núi, tuyết y chang như vậy. Tuyết ở xa nhìn đã lắm nhưng mà lại gần trời ơi nó..mình dầm lên nó tầy quây, nó tè lè nhìn nó nản lắm, nó như tình cảm nam nữ vậy. Khi nó còn là người dung đã lắm, mà khi vớt nó về mới biết. Cho nên trong tiếng Mỹ chiếc nhẫn là ring, mà cưới nhau rồi thành suffering có nghĩa là nỗi đau thôi. Mà bản thân chữ nhẫn là mình đã thấy nhẫn nghĩa là nhịn rồi.

Cho nên có cặp vợ chồng trẻ đó trên đường đi hưởng tuần trăng mật ghé thăm ông bác. Ông bác đó lớn tuổi mà nghe đồn là ông có một cuộc hôn nhân rất là thành công. Thì hai vợ chồng trẻ vào thăm ông bác và hỏi vậy chứ tụi cháu mới cưới nhau, xin hỏi bác cái kinh nghiệm để mà gia đình hạnh phúc, thì ông nói dễ lắm. Ở trong cái nhà này nè chuyện lớn là bác quyết định, mà chuyện nhỏ là bà quyết định. Còn cái chuyện mà cái nào lớn hay nhỏ là bà quyết định. Nói thì nghe nó sang nhưng mà chốt lại đó chuyện lớn là bác mà chuyện nhỏ là bà. Nhưng ai mà quyết định nó lớn hay nhỏ thì bà. Và cho biết trong nhà này nè bác là cái đầu, bà là cái cổ. Cổ xoay đầu đầu xoay đó. Sở vợ là sống lâu.

Cho nên nhiều khi thấy như vậy chứ không phải dễ. Nhào vô mới biết mùi. Và Tây nó có câu rất là hay. Thế giới này nó là hài kịch cho kẻ nhìn vào mà là bi kịch cho người trong cuộc. Có đúng không? Và người ta, cái dân chơi nhạc nó còn câu này nữa. Khi vui người ta thưởng thức cái điệu nhạc mà khi buồn người ta hiểu lời nhạc. Có hiểu không ta? Ở đây có ai biết chơi nhạc không? Khi vui người ta thưởng thức cái melody mà khi buồn người ta hiểu cái lyric. Khi vui người ta thắm cái điệu nhạc và khi buồn người ta hiểu cái lời nhạc. OK. Nói nhiều cũng vậy thôi mà thời gian chúng ta dành lại cho cái buổi thọ đại giới và chúng tôi ăn xong chúng tôi phải đi, phải đi về Sài Gòn rồi mà mai chúng tôi còn dự cái lớp 10 ngày ở ngoài Bà Rịa nữa, chưa biết buồn hay vui. Chúc các vị một ngày vui.